

Abbas Kiarostami'nin *Kirazın Tadı*'nda Minimalist Anlatı: Bir Yoldaşlık, Bir İntihar

Ömer Güney

Yüksek Lisans Öğrencisi
Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
omerguney076@gmail.com
ORCID ID: 0009-0000-8408-5504

Makale Bilgileri / Article Information

Makale Türü / Type : İnceleme Makalesi /Research Article
Geliş Tarihi / Received : 21 Aralık / December 2024
Kabul Tarihi / Accepted : 6 Ocak / January 2025

İntihal / Plagiarism

Bu makale, benzerlik programı ve en az iki hakem tarafından incelenmiş olup intihal içermediği teyit edilmiştir.

This article has been reviewed by at least two referees and scanned via a plagiarism software.

Öz

Minimalist sinema, içeriği sadeleştirerek, görsel ve anlatsal karmaşadan kaçınan bir film tarzını ifade eder. Bu türdeki filmler, genellikle az sayıda karakter, mekân ve diyalog kullanırken, atmosfer ve görsel öğeler üzerinde odaklanarak izleyiciye derin bir deneyim sunar. Minimalist sinema, gereksiz ayrıntılardan kaçınarak öyküyü temel unsurlarına odaklanma eğilimindedir. Bu tarz, izleyiciye düşündürücü ve etkileyici bir deneyim sunarken görsel sadelik ve anlam yaratma amacını taşır.

Bu çalışma, literatürde yer alan tematik analiz yöntemi temel alınarak, Abbas Kiarostami'nin minimalist sinema anlayışını ve bu anlayışın *Kirazın Tadı* filminde nasıl somutlaştığını incelemeyi amaçlamaktadır. Tematik analiz, nitel araştırma yöntemlerinden biri olup, bir metin ya da görsel materyal üzerinden anlamlı temaların sistematik bir şekilde belirlenmesini, analiz edilmesini ve yorumlanmasını içermektedir. Bu yöntemin amacı, belirli bir olguyu ya da yapıyı temalar üzerinden çözümleyerek daha derin bir anlam katmanı sunmaktır.

Çalışma kapsamında, *Kirazın Tadı* filmi tematik analiz yöntemiyle ele alınacak ve minimalist anlatının filme kattığı anlam derinliği ile duygusal yoğunluk detaylı bir şekilde incelenecektir. Tematik analiz yöntemi, filmin görsel, işitsel ve anlatsal unsurlarını belirli temalar

çerçevesinde değerlendirerek Kiarostami'nin minimalist sinema dilinin dinamiklerini ortaya çıkarmayı hedeflemektedir. Çalışma kapsamında, Kirazın Tadı filmi tematik analiz yöntemiyle ele alınmış minimalist anlatının filme kattığı anlam derinliği ile duygusal yoğunluk detaylı şekilde incelenmiştir. Tematik analiz yöntemi, filmin görsel, işitsel ve anlatsal unsurlarını belirli temalar çerçevesinde değerlendirerek Kiarostami'nin minimalist sinema dilinin dinamiklerini ortaya çıkartırken; filmdeki görsel sadelik, ölçülü diyaloglar ve temaların minimalist anlatımla sunulması, Kiarostami'nin sinematografik dilini gözler önüne sermektedir.

Anahtar kelimeler: Minimalist Sinema, Sinematik Dil, Sembolizm, Sinematik İfade, Görsel Sadelik

Minimalist Narrative in Abbas Kiarostami's *Taste of Cherry*: A Companionship, A Suicide

Abstract

Minimalist cinema refers to a film style that simplifies its content, avoiding visual and narrative complexity. Films in this genre typically use a small number of characters, settings, and dialogues, focusing on atmosphere and visual elements to provide the audience with a profound experience. Minimalist cinema tends to focus the narrative on essential components, avoiding unnecessary details. This style aims to offer a thought-provoking and impactful experience while creating meaning through visual simplicity.

This study aims to examine Abbas Kiarostami's minimalist cinematic approach and how this approach is manifested in *Taste of Cherry* through thematic analysis, which is a qualitative research method. Thematic analysis involves the systematic identification, analysis, and interpretation of meaningful themes within a text or visual material. The goal of this method is to offer a deeper layer of meaning by analyzing a specific phenomenon or structure through its themes.

In this study, *Taste of Cherry* will be analyzed using thematic analysis, focusing on the depth of meaning and emotional intensity that minimalist narration brings to the film. Thematic analysis will assess the film's visual, auditory, and narrative elements within the framework of specific themes, aiming to uncover the dynamics of Kiarostami's minimalist cinematic language. The

study will explore how the film's visual simplicity, measured dialogues, and the presentation of themes through minimalist narration reveal Kiarostami's cinematic style.

Keywords: Minimalist Cinema, Cinematic Language, Symbolism, Cinematic Expression, Visual Simplicity.

GİRİŞ

Abbas Kiarostami'nin *Kirazın Tadı* (1997) filmi, çağdaş sinemada minimalist anlatının en dikkat çekici örneklerinden biri olarak öne çıkar. Yönetmen, bu eserinde karmaşık insani duyguları ve varoluşsal sorgulamaları sade bir anlatı dili ve az sayıda görsel öge ile derinlemesine işler. (Erol, 2023, s. 41) Filmin minimalist yapısı, yalnızca görsel anlamda değil, aynı zamanda anlatısal açıdan da güçlü bir deneyim sunar. Kiarostami'nin bu yapısal tercihi, sinemaya dair felsefi yaklaşımını yansıtan bir araç olarak izleyiciyi gereksiz detaylardan uzaklaştırır ve onları karakterin içsel dünyasına, varoluşsal arayışına odaklanmaya davet eder.

Film, intihar etmeye karar veren bir adamın son gününü konu alırken, yaşamın anlamı ve ölüm gibi derin varoluşsal meseleleri gündeme getirir. Diyalogların sadeliği, görsellerin minimalizmi ve mekân kullanımındaki sınırlılık, karakterin duygusal ve psikolojik durumunu izleyiciye doğrudan yansıtır. (Özdoğru, 2004, s. 65)

Kirazın Tadındaki minimalist anlatı, yüzeydeki sade yapının ötesine geçerek derin felsefi temaları görünür kılar. Yönetmen, yaşam ve ölüm arasındaki ince çizgiyi, başkahramanın bir yoldaş arayışına çıkarken karşılaştığı çeşitli karakterler üzerinden ele alır. Ancak bu yoldaşlık, yalnızca fiziksel bir bağlantı kurmanın ötesinde, insanın içsel yalnızlığını ve çaresizliğini paylaşma çabası olarak okunabilir. Kiarostami, minimalist anlatımıyla bu insani ilişkilerin ve varoluşsal sorgulamaların inceliklerini izleyiciye ustalıkla sunar.

Sinemanın büyüsü genellikle görsel ihtişam ve karmaşık hikayelerle ilişkilendirilir. Ancak bazı yönetmenler, azla çok anlatmanın gücünü keşfederek sadelikle derinlik sunmayı başarır. İranlı yönetmen Abbas Kiarostami, bu ustalığı minimalist anlatımıyla en etkili şekilde kullanan sanatçılardan biridir. *Kirazın Tadı* filmi, sade yapısının ardında derin bir varoluşsal sorgulama barındırır. Görsel sadelik, az sayıda diyalog ve minimal set tasarımı, izleyiciyi görsel bir şöleden çok düşünsel bir yolculuğa çıkarır.

Film, bir aracın içinde ve çevresinde geçen hikayesiyle, doğanın sadeliğini insan varoluşunun karmaşıklığıyla buluşturur. Bu minimal estetik, yaşam ve ölüm arasındaki dengeyi sorgularken seyirciyi kendi içsel yolculuğuna davet eder. Her sahne, varoluşsal sorularla dolup taşarken, izleyici sade görsellerin ötesine geçerek hikâyeye kendi anılarını ve tecrübelerini katar. Kiarostami'nin, minimalizmin gücünü ustalıklarla kullanarak sade detaylardan evrensel bir anlatı oluşturması, onun sinema dünyasındaki farkıdır.

Kirazın Tadı, minimalist estetiğin bir görsellikten çok daha fazlası olduğunu gösterir; bu, bir düşünce biçimi, bir duygu aktarımı ve insanın yaşamın özüne dair kendi sorularını sorması için bir davettir. Abbas Kiarostami'nin bu eseri, azla çok anlatmanın gücünü kanıtlayan ve izleyiciyi etkisi altına alan bir eserdir.

Kirazın Tadındaki minimalist anlatım, Abbas Kiarostami'nin özgün sinema dilinin nasıl şekillendirildiğini incelemeyi sürdürüyor. Filmdeki görsel ve tematik sadelik, karakterlerin psikolojik derinliklerini ve varoluşsal sorularını etkileyici bir şekilde sunarken, izleyiciyi derin bir duygusal ve düşünsel deneyime davet eder. Minimalizm, burada yalnızca estetik bir tercih değil, aynı zamanda insanın içsel arayışını ve yaşamın özüne dair sorularını şekillendiren güçlü bir araçtır.

Bu çalışmada, tematik bir analiz yöntemi benimsenerek filmin minimalist anlatısının temel unsurları incelenecektir. Bu yöntem, filmdeki varoluşsal sorgulamalar ve karakterlerin içsel yolculuklarının, minimalist anlatım biçimiyle nasıl bütünleştiğini çözümlenmeyi hedefler. Görsel sadelik, diyalogların sınırlılığı ve mekanların kullanımındaki seçicilik gibi unsurlar, filmdeki felsefi derinliği nasıl güçlendirdiği bağlamında değerlendirilecektir. Özellikle, filmin karakter gelişiminde ve tematik yapı taşlarında minimalist estetiğin oynadığı rol üzerine bir çözümleme sunulacaktır.

Bu makale, Kiarostami'nin sinemasında minimalist anlatının temelini oluşturan unsurları açığa çıkarırken, tematik bir yöntemle filmin anlam derinliğini yeniden yorumlamayı amaçlamaktadır.

1. Minimalizm

Minimalizm en az malzeme ile, en yalın, en ekonomik ve en işlevsel sonuca gitmeyi amaçlar. Bu düşünce, özellikle 1960'lı yıllar ve sonrasında gelişmiş, postmodern akımların bir parçası olmuştur. (Bilginoğlu, 2023, s. 112) Minimalizmin etkisi, sadece sanatı değil, mimari, tasarım,

edebiyat ve felsefe gibi birçok disiplini de sarar. Başlıca özellikleri arasında sadelik, yalınlık, süslemeden kaçınma ve işlevselliğin vurgulanması bulunur. (Gülçür, 2016, s. 3) Minimalist sanat, müzik ve mimari, genellikle basit geometrik formları ve temel renkleri kullanarak eserlerini oluşturur.

Minimalizmin temel prensipleri, 1960'lı yılların sonlarında heykel sanatında soyut anlatımın kullanılması ile belirginleşmiştir. Sanatçılar, özellikle geometrik şekilleri en basit haliyle kullanarak, yapıtlarında yalınlığı ve özü vurgulamışlardır. (Arargüç, 2016, s. 90,91) Minimalizmin öncüleri arasında Carl Andre, Dan Flavin, Donald Judd, Sol Le Witt, Robert Morris ve Richard Serra gibi sanatçılar yer alır. (Sivas, 2013, s. 11,12)

Minimal Sanat fikri, 20. yüzyılın sanat akımları içinde yer almasına rağmen, aslında II. Dünya Savaşı sonrasında ortaya çıkmıştır. Savaşın bitimiyle birlikte dünya genelinde düzenlenen sanat festivalleri ve etkinlikler, yeni bir sanat anlayışının şekillenmesine katkıda bulunmuştur. (Karaca, 2021, s. 336) Bu organizasyonlar, soyut anlatımı yaygınlaştırmış ve geçmişin sembolik ve figüratif sanat anlayışı giderek geri planda kalmıştır.

Minimalizm sadece bir sanat anlayışı olarak değil, aynı zamanda bir tasarım ve yaşam tarzı olarak da benimsenmiştir. (Şen, 2020, s. 51,52,53) Bu düşünce, malzemenin doğal özelliklerini koruyarak, karmaşıklıktan kaçınıp basitlik ve nötrlüğü vurgular.

Ancak, minimalizm eleştiri almıştır. Bazı sanatçılara göre, bu akım görsel anlatımda eksiklik yaratmış ve aşırı indirgemeci olmuştur. (Karahana, 2015, s. 21) Dışavurumcu sanatı savunanlar için ise minimalizm, sanat eserlerinin duyguları ve el işçiliğini yeterince yansıtmadığı eleştirilerine maruz kalmıştır. Ancak, zamanla minimalizm bağımsız bir sanat akımı olarak kabul görmüş ve geniş bir benimseme kazanmıştır.

2. Sinemada Minimalizm: Sadeliğin Anlam Gücü

Minimalizm, sanat dünyasında olduğu gibi sinemada da kendine özgü bir etki yaratmıştır. Diğer sanat dallarındaki etkileri gibi, sinemada da görsel, duygusal ve anlatısal açılardan belirgin bir iz bırakmıştır. (Sivas, 2013, s. 12)

Minimalizm, temelde en az malzeme ve imkân kullanma felsefesini benimseyen bir yaklaşımdır. Sinemada bu anlayış, amatör oyuncuların tercih edilmesinden, doğal ışığın kullanılmasına, uzun planlardan sabit kamera açılarına kadar bir dizi özelliği içermektedir. (Pelin, s. 65) Oyunculukta

sadelik ve doğaçlamanın ön planda olduğu minimalist sinema, karakterlerin ve hikayelerin daha doğal bir şekilde ortaya çıkmasına olanak tanır.

Minimalist filmlerde dekor ve objeler genellikle sade ve işlevsel tasarlanır. (Gülçür, 2016, s. 4) Bu, izleyiciyi detaylardan arındırarak, öykünün ve duygunun öne çıkmasına yardımcı olur. Doğal seslerin ve sessizliğin kullanımı, minimalizmin sinemada atmosfer yaratma ve izleyiciyle duygusal bir bağ kurma konusundaki başarılarına katkı sağlar.

İtalyan Yeni Gerçekçilik akımı gibi dönemsel sinema formları, minimalizmin sinemada belirginleştiği yerlerdir. Bu dönemdeki yönetmenler, karmaşıklıktan kaçınarak, sade ve etkileyici anlatımlarıyla minimalist sinemanın temellerini atmışlardır. Ancak, minimalizmin sadece bir dönemle sınırlı kalmadığını ve zamanla farklı yönetmenlerin bu anlayışı kendi tarzlarıyla harmanlayarak kullanmaya devam ettiğini söylemek mümkündür.

Bugün, minimalist sinemayı benimsemiş birçok bağımsız sinemacı, teknolojik gelişmelerin sunduğu imkanlara rağmen sadelik, gerçekçilik ve işlevselcilik gibi minimal özellikleri koruyarak özgün eserler üretmeye devam etmektedirler. Minimalizmin sinemada bir akım olmaktan ziyade, her yönetmenin kendi sanatsal duruşunu ortaya koymak için kullandığı bir araç olduğunu söylemek daha doğru olacaktır. Bu çerçevede, minimalist sinemanın evrimi ve etkisi sinema tarihinde önemli bir yer almaktadır.

Minimalizm, gereğinden fazla sadeleştirme amacını güder. Yanılsamalara ve anlamlı olmayan eklemelere yer vermez; minimalist anlatı, özünü yansıtmayı ve anlamı biçimsellik estetiği içinde ifade etmeyi amaçlar. (Özcan, s. 30)

Minimal sinema, Kracauer'ın ideal öyküleme biçimi olarak gördüğü basit anlatı/slight narrative çerçevesinde dramatik gerilimi en yalın haliyle kullanarak bu akıma özgü bir duruş sergiler. Kracauer'a göre sinema, insanın değil, dünyanın anlamının bir ifadesi olmalıdır; bu nedenle belirsizlik, birleşik olmama ve açıklık, minimalist sinemanın özüdür. Minimalist sinema, anaakım sinema anlayışına karşı çıkarak yapay ışıklandırmalara ve yapmacık olay örgülerine muhalefet eder. Minimalist sinema, hikâye sinemasından uzaklaşarak kamera hareketlerinden oyunculuğa, ışık tasarımdan mekân kullanımına kadar sinematografik estetiğin bütünlüğünü ele alır. Sadelikten yana bir tavır takınarak gereksiz detaylardan kaçınılır. (Sözen, 2009, s. 81)

Minimalist sinemanın anlatıları, günlük yaşamın sıradan anlarından oluşur ve bu yaklaşım, film öyküsünün yaşamın akışı kadar gevşek ve serbest olmasını hedefler.

Bu filmler, sıradanlığı vurgulayarak dramatik olmayan anlardaki potansiyelleri keşfetmeye yönelik bir bakış açısını yansıtır. Minimalist sinema, hayatın içerisinde var olan anlamın şiirsel bir yaklaşımla yakalanmasını ve yansıtılmasını amaçlar.

Minimalist sinemanın tercihleri arasında, yavaş veya hareketsiz kamera hareketleriyle ölü zamanlar yaratmak, sesi görüntüden ayırmak, anlam yüklü durağan görüntüler üretmek ve sessizliği etkili bir şekilde kullanmak bulunur. (Kovacs, 2010, s. 136) Örneğin, Antonioni'nin sahnelerinde sessizlik ve "ölü zamanlar" vurgulanır, dramatik anlarda oyuncuların ifadesiz çekimleri kullanılarak duygusuz bir atmosfer oluşturulur. Minimal sinemanın bir diğer özelliği de genellikle tanınmamış, profesyonel olmayan yüzlerle çalışmayı tercih etmesidir.

3. İran Sineması'nda Minimalizm

Minimalizm, İran sinemasının ayırt edici özelliklerinden biri haline gelmiş, sadelik, özgünlük ve derinlikle şekillenen bir tarz olarak küresel çapta tanınmasını sağlamıştır. Bu üslup tercihi, hem İran'ın sosyo-kültürel bağlamını hem de yönetmenlerin sınırlı prodüksiyon koşulları altında geliştirdiği yaratıcı stratejileri yansıtır. (Dabaşı, 2013, s. 68) Abbas Kiarostami, Jafar Panahi ve Asghar Farhadi gibi İranlı yönetmenler, minimalizmi yalnızca estetik bir tercih olarak değil, aynı zamanda karmaşık temaları sade bir anlatımla ifade eden güçlü bir araç olarak benimsemişlerdir.

İran minimalist filmleri, genellikle gündelik yaşamın sade hikâyelerine odaklanarak insan deneyimlerinin özünü yakalamaya çalışır. (Alıcı, 2014, s. 120) Bu anlatılar, karmaşık olay örgülerinden kaçınır ve daha çok duygusal ve varoluşsal sorgulamalara yönelir. Örneğin, Kiarostami'nin Kirazın Tadı filmi, bir adamın ölümünden sonra gömülmesini isteyen birini arama çabası üzerinden yaşam ve ölüme dair derin sorulara odaklanır.

İran minimalist sineması, genellikle az sayıda karakter ve mekân kullanarak samimi bir atmosfer yaratır. Bu ekonomik yaklaşım, karakterlerin iç dünyalarına odaklanmayı kolaylaştırır. Panahi'nin Beyaz Balon ya da Kiarostami'nin Rüzgâr Bizi Sürükleyecek filmleri bu yaklaşımın çarpıcı örnekleridir.

İranlı yönetmenler, filmlerine gerçekçilik ve doğal bir hava katmak için sık sık profesyonel olmayan oyuncularla çalışırlar. (Dabaşı, 2013, s. 70,71) Bu yöntem, Kiarostami'nin Yakın Plan ya da Majid Majidi'nin Cennetin Çocukları gibi yapımlarında görüldüğü gibi, kurgu ve gerçeklik arasındaki çizgiyi bulanıklaştırır. İran minimalist sineması, doğal manzaraları hem anlatının

hem de metaforik anlamların bir parçası olarak sıklıkla kullanır. Geniş çöller, kıvrımlı yollar ve kırsal alanlar, karakterlerin içsel yolculuklarını ve varoluşsal mücadelelerini yansıtan unsurlar olarak öne çıkar.

Sessizlik, İran minimalist sinemasında önemli bir yer tutar ve söylenmeyenler çoğu zaman büyük bir anlam taşır. Diyaloglar genellikle azdır ve alt metinlerle doludur, bu da izleyiciyi derinlemesine düşünmeye ve kendi yorumlarını yapmaya davet eder. (Tapper, 2007, s. 130) İran sineması, yaşam, ölüm ve anlam arayışı gibi varoluşsal sorularla sıkça ilgilenir. Kirazın Tadı ve Mohsen Makhmalbaf'ın Sessizlik filmleri, bu tür soruları minimalist bir üslupla ele alan yapımlardır. Minimalist filmler, sadeliklerinin ardında toplumsal yapılar, toplumsal cinsiyet rolleri ve politik sınırlamalara dair güçlü eleştiriler sunar.

Örneğin, Panahi'nin Daire filmi, İran'daki kadınların karşılaştığı kısıtlamaları, minimal mekânlar ve etkileşimler aracılığıyla etkili bir şekilde vurgular. Bağlantı, yalnızlık ve insan olma hali, İran minimalist sinemasının temel temalarındandır. Kiarostami'nin Arkadaşımın Evi Nerede? filmi, kişiler arası ilişkilerin inceliklerini sade bir anlatı tarzıyla işler.

İran minimalist sineması, yerel ve kültürel olarak spesifik hikâyeler aracılığıyla evrensel temaları ele alarak uluslararası alanda büyük beğeni kazanmıştır. (Dabaşı, 2013, s. 15) Bu üslubun sadeliği ve derinliği, dünya çapındaki yönetmenleri etkilemiş ve hikâye anlatımında sadelikle etkileyiciliğin nasıl birleştirilebileceğine dair ilham kaynağı olmuştur. Özellikle Abbas Kiarostami'nin çalışmaları, minimalist yaklaşımları benimseyen yönetmenler için önemli bir referans noktası olmuştur. Minimalizmi benimseyen İran sineması, ulusal sınırların ötesine geçerek, izleyicileri filmlerin görsel, duygusal ve felsefi katmanlarıyla derinden etkilemeye devam etmektedir.

4. Abbas Kiarostami Sinemasında Minimalizm

Abbas Kiarostami, minimalist sinema anlayışının en güçlü temsilcilerinden biri olarak, çağdaş sinema tarihinde kendine özgü bir yer edinmiştir. Kiarostami'nin filmleri, anlatı ve görsellikteki sadelik, tematik derinlik ve duygusal yoğunlukla birleşerek izleyiciyi hem düşünsel hem de duygusal bir yolculuğa davet eder. (Özdoğru, 2004, s. 84) Minimalizm, Kiarostami'nin sinema dilinde yalnızca estetik bir tercih değil, aynı zamanda izleyiciyle kurduğu derin bir bağın aracı olarak ortaya çıkar.

Kiarostami'nin filmleri, basit ve gündelik hikâyelerle evrensel temaları işler. Karmaşık olay örgülerinden kaçınarak, daha çok insan doğasının temel sorularına yönelir. (Tapper, 2007, s. 30) Örneğin, *Kirazın Tadı* (1997), bir adamın intihar etmek istemesi ve bu süreçte yaşamın anlamını sorgulaması üzerine sade bir anlatıyla derin bir varoluşsal yolculuğa çıkar.

Kiarostami'nin sineması, doğal ışık kullanımı, sade kadrajlar ve geniş planlarla minimalist bir estetik yaratır. Rüzgâr Bizi Sürükleyecek (1999) filminde olduğu gibi, görsel sadelik, seyircinin karakterin psikolojik ve duygusal durumlarına daha fazla odaklanmasını sağlar. Doğal manzaralar ve boş alanlar, karakterlerin içsel dünyasını yansıtan bir metafor olarak kullanılır.

Diyaloglar, Kiarostami'nin filmlerinde ölçülü ve dikkatle seçilmiş bir biçimde kullanılır. Konuşmalar genellikle sade ve doğaldır; ancak çoğu zaman alt metinler aracılığıyla derin anlamlar taşır. Sessizlik ise, karakterlerin duygusal yoğunluklarını ve varoluşsal sorgulamalarını ifade etmek için güçlü bir araçtır. (Sözen, s. 219)

Kiarostami, minimalist sinemasında gerçeklik ve kurgu arasındaki sınırları bulanıklaştırır. Yakın Plan (1990) filmi, profesyonel olmayan oyuncular ve gerçek olayları kullanarak hem belgesel hem de kurmaca unsurların birleştiği bir yapı sunar. Bu yöntem, minimalist bir sinema diliyle izleyiciyi hem filme hem de onun gerçekliğine dahil eder.

Kiarostami'nin filmlerinde yol hem fiziksel hem de metaforik anlamlar taşır. Yol, karakterlerin içsel yolculuklarını ve yaşamın sürekli bir akış içinde olduğunu ifade eden bir metafor olarak öne çıkar. Arkadaşımın Evi Nerede? (1987) gibi filmlerde, yolculuk sade bir eylem olmanın ötesine geçerek, karakterlerin varoluşsal sorularını ve insan olma hallerini anlamalarına aracılık eder.

Kiarostami, minimalist bir yaklaşımla yaşam, ölüm ve insanın anlam arayışı gibi derin felsefi sorulara odaklanır. *Kirazın Tadı* bu sorgulamaların en güçlü örneklerinden biridir. Filmdeki minimalist estetik, karakterin yalnızlığını ve yaşamla ölüm arasındaki ince çizgideki mücadelesini daha etkileyici bir şekilde ifade eder.

Doğa, Kiarostami'nin filmlerinde hem görsel bir arka plan hem de tematik bir araç olarak önemli bir yer tutar. Çöl, dağlar ve kırsal manzaralar, yalnızca karakterlerin fiziksel çevresini değil, aynı zamanda onların içsel durumlarını ve yaşamın döngüselliğini de temsil eder.

Minimalist yaklaşım, Kiarostami'nin insan ilişkilerini ve yalnızlık temasını işleme biçimini de şekillendirir. Diyalogların azlığı ve karakterlerin içe dönük anlatıları, insanın derin yalnızlığını ve başkalarıyla bağ kurma ihtiyacını güçlü bir şekilde hissettirir.

5. Amaç ve Yöntem

Bu makalenin amacı, Abbas Kiarostami'nin *Kirazın Tadı* filminde kullanılan minimalist anlatının sinemadaki önemini ve etkisini kapsamlı bir şekilde incelemektir. Minimalist anlatı tarzının, filmdeki varoluşsal temalarla nasıl bir uyum içinde çalıştığı ve izleyici üzerindeki duygusal etkisi, bu araştırmanın ana odağını oluşturmaktadır.

Aynı zamanda, minimalist anlatının filmdeki karakter gelişimlerine, görsel öğelere ve film diline nasıl bir katkı sağladığı tartışılacaktır. Kiarostami'nin bu filmdeki anlatı biçimini ve sinematografik yaklaşımını analiz ederek, minimalizmin sinemadaki rolüne dair derinlemesine bir anlayış geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Bu makalede, Abbas Kiarostami'nin *Kirazın Tadı* filmindeki minimalist anlatı, tematik bir analiz yöntemiyle ele alınacaktır. Yöntem, filmdeki ana temaların ve karakterlerin içsel yolculuklarının minimalist anlatı biçimiyle nasıl şekillendiğini incelemeye odaklanacaktır. Tematik çözümleme, özellikle varoluşsal kriz, yalnızlık, intihar ve yoldaşlık gibi ana kavramlar üzerinden yapılacaktır. Bu kavramların minimalist anlatı biçimiyle ilişkisini anlamak için, filmde kullanılan sade görsellik, sınırlı diyaloglar ve sembolizm üzerine yoğunlaşılacaktır. (Şimşek, 2011, s. 236,237)

Filmdeki minimalist öğelerin, karakterlerin duygusal ve psikolojik derinliklerini nasıl ortaya koyduğu ve izleyiciyle kurulan duygusal bağın nasıl inşa edildiği üzerine bir analiz gerçekleştirilecektir. Ayrıca, Kiarostami'nin sinemasal dilindeki minimalizmin, varoluşsal temalarla nasıl bir uyum içinde çalıştığı araştırılacaktır. Bu bağlamda, filmdeki karakterlerin psikolojik durumu, onların birbirleriyle kurduğu sınırlı iletişim ve hayata dair sorgulamalarının minimalist anlatıdaki yeri ele alınacaktır.

Tematik analiz, Kiarostami'nin film dilindeki basitliğin, karakterlerin derin içsel dünyalarını nasıl açığa çıkardığına dair bir çözümleme sunacaktır. Özellikle, filmdeki sessizlik, uzun planlar, görsel sadeleştirmeler ve mekân kullanımı gibi unsurlar, varoluşsal temaların anlatımını nasıl derinleştirdiği noktasında incelenecektir. (Şimşek, 2011, s. 236,237) Bu metodolojik yaklaşım, filmdeki minimalizmin, karakterlerin arayışları, ölümlerle yüzleşmeleri ve yaşamın anlamını sorgulamalarıyla nasıl birleştiğini anlamayı amaçlamaktadır.

6. *Kirazın Tadı: Bir Yoldaşlık, Bir İntihar*

Film, Tahran'ın çorak arazilerinde arabasıyla dolaşan orta yaşlı bir adam olan Bay Bedii'nin hikâyesini anlatır. Hayatına son vermeye karar veren Bedii, ölümünden sonra onu gömecek birini aramaktadır. Bunun için tanıştığı insanlara, mezarını kazıp cesedini gömmeleri karşılığında para teklif eder. Yolculuğu boyunca üç farklı kişiyle karşılaşır. Her biri farklı yaşam deneyimlerine ve bakış açılarına sahip olan bu insanlar, Bedii ile varoluş, yaşam ve ölüm üzerine derin tartışmalara girer. Film, Bedii'nin içsel mücadelesini, insan ilişkilerinin karmaşıklığını ve yaşamın anlamını sorgulayan diyaloglarıyla öne çıkar.

Film, Bedii'nin aracında farklı kişilerle yaptığı konuşmaları, onların hayat hikayelerini ve dünya görüşlerini içerir. Bu diyaloglar, izleyiciyi insan hayatının anlamı, umutsuzluk, inanç ve yaşamın değeri gibi evrensel konular üzerinde düşünmeye yönlendirir. Bedii'nin içsel yolculuğu, film boyunca derin bir şekilde incelenir ve izleyiciye insan varlığının karmaşıklığını ve değerini sorgulattır.

Kiarostami'nin eseri *Kirazın Tadı*, Bedii'nin intihar kararını sadece bir bireyin yaşamı sonlandırma eylemi olarak ele almaz. Film, Bedii'nin çevresindeki insanlarla olan etkileşimleri ve bu kararın kökenlerini araştırmak yerine, Bedii'nin içsel dünyasına odaklanarak, izleyiciye derin bir düşündürme deneyimi sunar.

Bedii, arabasına aldığı ve yardımını istediği kişilere intihar düşüncesinin sebebini açıklamaz. Onlar, Bedii'nin kararını değiştirmeye çalışır, ancak Bedii'nin zihnindeki nedenleri sorgulamazlar. Bedii, bu işi yapan birçok insanı arabasına alabilirken, seçici davranır. Bu seçicilik, intiharın Bedii için değerli ve özel bir eylem olduğunu vurgular.

Filmde, Bedii'nin talepleri de dikkat çekicidir. Toprağın üzerine atmasını istediği kişilere, ertesi sabah kendisine iki kere seslenilmesini ve eğer yardım isterse çukurdan çıkarılmasını belirtir. Bedii, sadece basit bir gömme işinin değil, hayata tutunacak bir sebebin peşinde olduğunu ortaya koyar.

Kiarostami, bu minimalist yaklaşımıyla izleyiciyi Bedii'nin içsel dünyasına odaklanmaya yönlendirir. Bedii'nin intihar kararı aynı zamanda yaşamın anlamı, umutsuzluk ve içsel çatışmalarla ilgili derinlemesine bir düşünce provokasyonudur.

(Görsel 1 Arabaya aldığı ilk karakter.)

Bedii, arabasına genç bir Kürt askerini alır ve ona bol miktarda para kazanabileceği bir iş teklif eder. Ancak Bedii, işin ayrıntılarını açıklamaz; yalnızca gizemli bir teklif ve maddi kazanç vaadi sunar. Yolculuk ilerledikçe, Bedii askerle diyalog kurmaya çalışır, ancak içindeki çatışmaların ağırlığı hissedilir. Arabayla Bedii'nin kazdırmak istediği çukurun yanına geldiklerinde, asker işin mahiyetini anlar ve bu duruma dahil olmak istemediğini ifade ederek arabadan çıkmayı reddeder.

Bu sahnede Abbas Kiarostami, izleyiciyle Kürt asker arasında bir bağ kurar. Bedii'nin ölüm düşüncesiyle şekillenen karmaşık psikolojisine Kürt askerın gözünden yaklaşır.

Yönetmen, izleyicinin empati geliştirmesini sağlamak için çukuru göstermemeyi tercih eder. Çukurun gizemli bir şekilde saklanması, yalnızca Kürt askerın değil, izleyicinin de bu dramatik kararın ağırlığını ve yarattığı içsel çatışmayı daha derinden hissetmesine yol açar.

İzleyici, çukurun varlığını yalnızca Bedii ve askerın tepkilerinden anlamaya çalışır ve bu, filmdeki gerilim ve merak unsurunu güçlendirir. Kürt askerın çukurun yanına kadar gelip, orada duraksaması ve arabadan çıkmayı reddetmesi, karakterin yaşadığı ahlaki ve duygusal çatışmayı gözler önüne serer. Ancak Kiarostami, bu çatışmayı abartılı diyaloglarla değil, sade bir şekilde ifade eder. Bu, minimalist bir üslubun nasıl etkili bir anlatım yöntemi olabileceğini kanıtlar.

Araba içinde geçen diyaloglar, gündelik hayatın doğallığını yansıtarak sahneyi daha inandırıcı kılar. Kürt asker, Bedii'yi kararından vazgeçirmek için ikna edici argümanlar sunmak yerine,

kendi yaşamından kaçma arzusunu dile getirir. Bu durum, insanın varoluşsal çelişkilerine ve hayatta kalma içgüdüsüne dair daha genel bir mesaj taşır. Kiarostami, karakterler arasındaki bu doğal etkileşimi minimalist bir sinema anlayışıyla işler, izleyiciyi doğrudan olayın merkezine çeker ve onları karakterlerin iç dünyasını anlamaya davet eder.

Bedii ve Kürt askerinin bu kısa ama yoğun karşılaşması, yaşamın ve ölümün karmaşıklığını sade bir dille anlatır. Kiarostami, bu sahnede yalnızca çukurun fiziksel bir boşluk olmadığını, aynı zamanda karakterlerin içsel boşluklarını ve insanın kendi varoluşuyla yüzleşme cesaretini de temsil ettiğini ima eder. Bu basit görünen ama çok katmanlı anlatım, Kiarostami'nin minimalist sinema anlayışının güçlü bir örneği olarak öne çıkar.

(Görsel 2 İkinci yolcu, ilahiyatçı)

Bedii'nin arabasına aldığı ikinci yolcu, Afgan bir ilahiyatçıdır. Bu karşılaşma, Bedii'nin fiziksel yolculuğunun ötesinde, derin bir felsefi ve varoluşsal boyut kazanan bir içsel sorgulamaya dönüşür. İlahiyatçı, çimento makinesinin başında çalışan bir arkadaşını ziyaret etmek üzere geldiğini söyler. Bu detay karakterlerin maddi ihtiyaçlarının arka plandaki varoluşsal çatışmalarla nasıl iç içe geçtiğini vurgular. Bedii'nin seçtiği insanların ekonomik zorluklar içinde olmaları, teklifini kabul etme ihtimallerini artırırken, bu kişisel durumların arka planında derin etik ve dini meseleler yer alır.

Bedii'nin teklifine karşı ilahiyatçı, intiharın İslam'a göre büyük bir günah olduğunu ve bu eyleme yardım etmenin insanın Tanrı ile olan bağını koparacağını ifade eder. İlahiyatçının bu

yaklaşımı, yaşamı kutsal ve Tanrı'ya ait bir emanet olarak gören inanç sisteminin derinliklerini yansıtır. Bu karşılaşma, yalnızca iki karakterin görüşlerinin çatışması değil, aynı zamanda yaşamın kutsallığı ve bireyin kader üzerindeki yetkisi üzerine derin bir tartışmadır. Bedii'nin ölüm arzusuna karşı ilahiyatçının savunduğu yaşam fikri, insanın kendi varlığını anlamlandırma çabasıyla Tanrı'nın düzenine karşı sorumluluğu arasındaki gerilimi açığa çıkarır.

Bedii'nin sunduğu teklifin ekonomik cazibesi ile ilahiyatçının ahlaki ve dini dirençleri arasındaki çatışma, minimalist anlatının sınırlı ama yoğun ifadeleriyle derin bir boyut kazanır. Kiarostami, bu diyalogları abartılı duygusal tepkilerden arındırarak, sessizlik ve duraksamalarla zenginleştirir. Bu, seyirciye karakterlerin söyledikleri kadar söylemediklerini de düşünme fırsatı tanır. Bedii'nin gözle görülür çaresizliği, yaşamdan kopmuşluğu ve ilahiyatçının kararlı fakat huzursuz tavırları, insanın kendi varoluşunu anlamlandırma çabası ile ölüm fikrinin dayanılmaz cazibesi arasındaki çatışmayı minimal bir estetikle işler.

Kiarostami, kamerayı sık sık sabit tutarak ve geniş açılar kullanarak karakterlerin içsel dünyalarını ve aralarındaki boşluğu vurgular. Bu boşluk, yalnızca fiziksel bir ayrımı değil, aynı zamanda Bedii ile ilahiyatçının yaşam ve ölüm üzerindeki farklı algılarını da temsil eder. Diyalogların arasındaki sessizlik, bu ikilemi daha güçlü kılar; çünkü sessizlik, çoğu zaman kelimelerin taşıyamadığı derin anlamları yüklenir.

İlahiyatçının argümanları, yaşamın zorluklarına rağmen insanın dayanma gücüne ve Tanrı'nın iradesine olan inanca dayanır. Ancak Bedii'nin kararlılığı, bu argümanların bireysel varoluşun anlamına ilişkin daha geniş bir sorgulama içinde kaybolmasına neden olur. Bedii'nin sessiz direnci, bir meydan okumadan ziyade, yaşamla ölüm arasında sıkışmış bir ruhun çaresizliğini yansıtır.

Bu sahne, izleyiciyi yalnızca Bedii'nin durumunu anlamaya değil, aynı zamanda yaşamın anlamı, bireyin özgürlüğü ve ahlaki sorumluluk üzerine düşünmeye davet eder. Kiarostami, minimalist estetiğiyle izleyiciyi bir gözlemci konumundan çıkararak, onları Bedii ve ilahiyatçının tartışmasının içine çeker. İlahiyatçının inançlarına sıkı sıkıya bağlı duruşu ve Bedii'nin ölümcül arayışı, insanın varoluşsal boşlukla yüzleştiğinde ortaya çıkan karmaşıklığı ve bu boşluğun basit bir "evet" ya da "hayır" ile doldurulamayacağını gösterir.

Bu karşılaşma, Bedii'nin yolculuğunun bir sonucu olmaktan çok, bu yolculuğun içinde derinleşen bir durak gibi işlev görür. Seyirci, Bedii ve ilahiyatçının konuşmalarında yalnızca iki farklı yaşam görüşünü değil, aynı zamanda kendi varoluşsal sorularını bulur. Bu minimalist sahne, yaşam ve ölüm üzerine büyük soruların sessizlik ve sadelikle nasıl işlenebileceğine dair Güçlü bir örnek sunar.

(Görsel 3 düşüncelerinde bir dönüşümün başladığı an.)

Sonunda, Bedii'nin arabasına binen son yolcu, müzede çalışan orta yaşlı Türk olan Bakari'dir. Bakari'nin hayatı, hasta çocuğuna bakma zorunluluğuyla daha da zorlaşmıştır. Bu durum, Bedii'nin sunduğu teklifi Bakari için yalnızca ahlaki ve felsefi bir mesele olmaktan çıkarır; aynı zamanda maddi zorluklar içinde bir fırsata dönüştürür. Bakari'nin teklif karşısındaki tereddütleri, kendi yaşam mücadelesiyle Bedii'nin ölüm arayışı arasında güçlü bir karşıtlık oluşturur.

Bakari'nin Bedii'ye yaklaşımı, diğer karakterlerden farklı olarak daha nazik ve insancıdır. Onun Bedii'yi ikna etme çabası, din veya kültürel normlardan ziyade, gündelik yaşamın basit ve somut bir detayına dayanır. Dut, burada yalnızca bir meyve değil, aynı zamanda hayatın küçük güzelliklerine ve insanın yaşamı sürdürme isteğine dair bir metafor olarak işlev görür. Bakari'nin, dutun tadını ve doğanın cömertliğini hatırlatarak Bedii'ye yaşamın değerini hissettirmeye çalışması, Kiarostami'nin minimalist sinema anlayışının çarpıcı bir örneğidir. Bu sahne, abartılı dramatik ifadelerden uzak durarak, sessizlik ve küçük jestlerle yaşamın kırılğan ama büyüleyici yanlarını ortaya koyar.

Bedii, Bakari ile geçirdiği vakit boyunca düşüncelerinde bir dönüşüm yaşamaya başlar. İlk kez, ölüm kararının ağırlığıyla yüzleşir. Bu kararının karşısında bir korku hissetmeye başlar. Bakari'nin yaşam sevincini yansıtan tavırları, Bedii'nin içsel çatışmasını derinleştirir. Dut üzerinden yapılan bu basit ama güçlü anlatım, yaşamın karmaşıklığını, insan ilişkilerinin iyileştirici gücünü ve en basit anların bile bir insanın düşüncelerini nasıl değiştirebileceğini gözler önüne serer.

Ertesi sabah, Bedii Bakari'yi işine bırakırken bu değişimin ipuçları belirginleşir. Bedii, Bakari'den toprak atmasını istemiş olmasına rağmen, kendi ölüm kararına dair kesinliğin sarsıldığını hissederek. Ölümün ağırlığı altında ezilen Bedii'nin zihninde, yaşamın her şeye rağmen anlamlı olabileceği düşüncesi filizlenir. Bu anlatı, izleyiciyi yaşam ve ölüm arasındaki ince çizgide bir yolculuğa çıkarır ve bireyin kendi varoluşuna dair sorgulamalarını derinleştirir.

Kiarostami, bu sahnede minimalizmin estetik gücünü ustalıkla kullanır. Diyaloglar, sessizlik ve doğal görsellik, Bedii'nin içsel yolculuğunu inceliklerle işler. Geniş açılar ve sade kamera hareketleri hem karakterlerin yalnızlığını hem de onları çevreleyen dünyanın büyüklüğünü vurgular. Bu teknikler, izleyiciye yalnızca bir hikâye anlatmakla kalmaz, aynı zamanda insanın yaşamı, ilişkileri ve ölüm karşısındaki duruşunu sorgulatan derin bir deneyim sunar. Bakari ile olan bu karşılaşma, Bedii'nin yolculuğunda önemli bir dönüm noktasıdır. Bedii'nin yaşadığı dönüşüm, yalnızca bir karakter gelişimi değil, aynı zamanda insanın yaşamı ve ölümü anlamlandırma çabasında ilişkilerin ve küçük detayların nasıl büyük bir rol oynayabileceğinin güçlü bir örneğidir. Film, minimalist bir estetikle, izleyiciyi Bedii'nin dünyasına çeker ve onu kendi yaşamına dair sorular sormaya davet eder.

(Görsel 4 Yeniden uyanış.)

Bedii'nin Bakari ile vedalaşırken hissettiği umut, filmin duygusal dokusunda önemli bir dönüşüme işaret eder. Bakari'nin yaşam hikayelerinin Bedii üzerindeki etkisi artık inkâr edilemez bir hal almıştır. Bedii, yalnızca kendi iç dünyasıyla meşgul bir adam olmaktan çıkarak, çevresine ve etrafındaki yaşamın ince detaylarına daha fazla ilgi duymaya başlar. Eve dönüş yolunda gökyüzündeki bir uçağı izleyişi, gün batımının renklerine duyduğu hayranlık ve koşan çocukların neşesine odaklanması, hayatın küçük güzelliklerinin farkına vardığını gösterir. Bu anlar, Bedii'nin içsel yolculuğunun bir yansıması olarak, yaşamın inceliklerine dair yeniden uyanışı temsil eder.

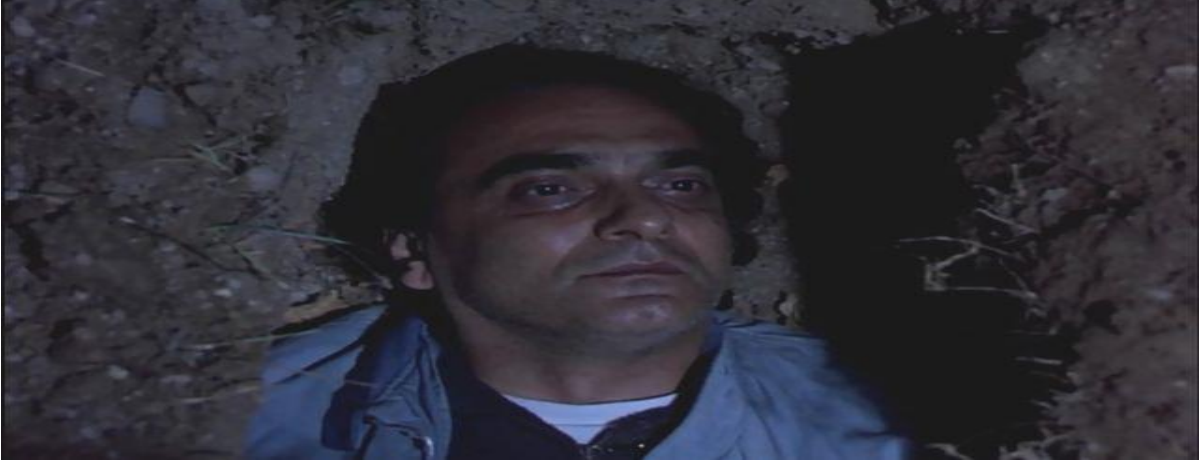
Bedii'nin intihar kararını bir başkasıyla paylaşma çabası, yalnızca fiziksel bir görevden çok, varoluşsal bir sorumluluğu bölüşme arzusunu yansıtır. Bu tercih, yalnızlığın derinliklerinde kaybolmuş bir insanın, hayata tutunmanın yalnızca başkalarının desteğiyle mümkün olabileceğini kavramasına işaret eder. Bedii, kendi içinde çözemediği bu yükü, başka bir insanın varlığıyla hafifletmeye çalışır. İntihar kararını paylaştığı her kişi, onun yaşam ve ölüm arasındaki ince çizgide bir duraklama, bir yeniden düşünme noktası olur.

Bu anlayış, Bedii'nin aracıyla bir toprak yolda duraklamasıyla somut bir metafora dönüşür. Araç, yolun dışına sapmıştır ve Bedii'nin bu durumu kendi başına çözmesi mümkün değildir. Ancak hemen çevrede çalışan bir grup işçinin yardıma koşması, filmin en etkileyici ve metaforik sahnelerinden birini oluşturur. Bu sahne, yalnızlığın çözüm olamayacağını ve insanların birlikte çalıştığında zorlukları daha kolay aşabildiğini zarif bir şekilde anlatır. Minimalist bir estetikle sunulan bu an, izleyiciye insan dayanışmasının basit ama güçlü doğasını hatırlatır.

Görsel dildeki sadelik, bu temayı destekler. Güneşin doğal ışığı, sahnede gerçekçiliği artırırken aynı zamanda yaşamın sürekliliğine dair bir umut taşır. Uzun planlar ve sessizlikle örülü anlatım, sahnenin duygusal etkisini derinleştirir. Seyirci hem Bedii'nin yalnızlığını hem de insan ilişkilerinin iyileştirici gücünü aynı anda hisseder. Kiarostami, bu sade ama derin anlatımıyla, yaşamın karmaşıklıklarını minimalist bir üslupla aktararak izleyiciyi kendi varoluşsal sorgulamalarına davet eder.

Bu sahne yalnızca bir olay değil, aynı zamanda filmin ana temalarına yönelik güçlü bir yorumdur. Bedii'nin duraklaması, yalnızca fiziksel bir aksaklık değil, aynı zamanda içsel bir aydınlanmanın başlangıcıdır. Yardımsever işçilerin varlığı, Bedii'nin insan ilişkilerinin gücünü yeniden keşfetmesine olanak tanır ve yaşamın, zorlukların paylaşıldığında anlam kazandığını

gösterir. Bu minimalist anlatım, Bedii'nin hikayesini evrensel bir varoluşsal meseleye dönüştürerek, izleyiciyi derin düşüncelere sürükler.

(Görsel 5 Bedii'nin çukura girişi.)

Kiarostami'nin *Kirazın Tadı* filmindeki biçimsel deneyimler, minimalist sinemanın gücünü ve derinliğini gözler önüne serer. Özellikle Bedii'nin iş makinesinden dökülen toprağı izlediği sahne, görsel ve tematik anlamda çarpıcıdır. Güneşi arkasına alan Bedii'nin gölgesi, dökülen toprağın üzerine düşer ve bu durum, bir insanın kendi varlığına yabancılaşmasını ve ölümle olan yüzleşmesini simgeler. Bu sahnede, Bedii'nin kendi gölgesini izlerken yaşadığı sessizlik ve hareketsizlik, izleyiciyi karakterin zihinsel durumuna daha derin bir şekilde dahil eder. Bu görsel anlatım, minimalist estetiğin gücüyle, ağır diyaloglar olmaksızın varoluşsal bir sorgulama yaratır.

Gece sahnesi, Bedii'nin intihar etmeyi planladığı yere gitmesiyle devam eder. Yağmurun sessizliği ve şehrin gece manzarası, yalnızlığın ve kararlılığın bir yansımasıdır. Bedii'nin çukura girişi ve yüzüne vuran ay ışığı, Bakari'nin anlattığı mehtap hikayesini hatırlatır. Bu an, karakterin ölümle olan bağını koparmadan, yaşamın basit ama derin güzelliklerini fark etmesine olanak tanır. Kiarostami, bu sahneyi duygusal ve felsefi bir doruk noktası olarak işlerken, doğal ışık ve yalın estetikle sahneyi dramatize etmek yerine izleyicinin kendi yorumunu geliştirebileceği bir alan bırakır.

Filmin finali, açık uçlu bir yapı sunarak Bedii'nin kaderi hakkında net bir bilgi vermez. Bu tercih, Kiarostami'nin klasik anlatı sinemasının izleyiciyi pasif bir alıcıya dönüştüren yapısına karşı

duruşunu ifade eder. İzleyiciyi hikâyenin bir parçası haline getiren bu yöntem, onların kendi yaşam deneyimlerini ve felsefi bakış açılarını filme yansıtılmalarını teşvik eder. Bedii'nin gözlerini kapattığı anın ardından gelen, filmin prodüksiyon sürecini gösteren sahne, bu duruşun bir uzantısıdır. Kiarostami'nin izleyiciye "çekim bitti" diyerek doğrudan seslenmesi, sinema ile gerçeklik arasındaki sınırları bulanıklaştırır ve izleyiciyi filmin üretim sürecine dahil eder.

Bu hem hikâyenin hem de sinema sanatının kendisinin sorgulanmasını sağlar. Kiarostami, anlatının ardındaki üretim sürecini saklamayı reddederek, sinema sanatını daha şeffaf bir hale getirir. Bu, izleyiciyi sadece izleyen bir pozisyondan çıkararak, aktif bir katılımcı haline getirir. Kiarostami'nin bu tercihi, kapitalist sinema sisteminin bireyi izole eden doğasına karşı bir eleştiri olarak da okunabilir.

Film boyunca kullanılan uzun planlar, doğal çerçeveler ve sade diyaloglar, minimalist estetiğin temel unsurlarını oluşturur. Doğal ışık, geniş açılar ve uzun sessizlikler, karakterlerin duygusal ve psikolojik durumlarını derinleştirirken, izleyiciyi de karakterlerin içsel dünyasına davet eder. Abartıdan uzak bu anlatım, filmin yalnızca bir izleme deneyimi değil, izleyicinin kendisini de sorgulamasına olanak tanıyan felsefi bir yolculuk haline gelmesini sağlar.

Kirazın Tadı sadece bir hikâye değil, izleyiciyle sürekli bir etkileşim kuran bir deneyimdir. Kiarostami'nin minimalist yaklaşımı, insan yaşamının karmaşıklığını ve ölümlü yaşam arasındaki ince dengeyi vurgular. Bu estetik ve anlatı tercihi, filmi sadece sinema tarihine bir başyapıt olarak değil, aynı zamanda insan doğasının derinliklerini keşfeden bir felsefi metin olarak konumlandırır.

SONUÇ

Minimalizm, sadece az malzemeyle çok şey anlatma sanatının bir ifadesidir. Abbas Kiarostami'nin *Kirazın Tadı* filmi, bu minimalizmin zirvesine ulaşan bir örnek olarak karşımıza çıkar. Film, sadece bir araba ve bir kamera kullanarak derin bir anlamı ifade etmeyi başarır. Kiarostami'nin az sayıda diyalog ve sade set tasarımıyla yarattığı atmosfer, seyirciyi görsel bir şölenin ötesine taşır ve duygusal, düşünsel bir zenginlik sunar.

Minimalizm, soyut bir terim olup, yalın, sade, ekonomik ve işlevsel bir tasarımı amaçlar. Kiarostami'nin filmi, bu prensipleri sadece sanat değil, aynı zamanda yaşamın kendisi için de kullanarak, doğanın sadeliğiyle insan varlığının karmaşıklığını bir araya getirir.

Minimalizmin derinlemesine kullanımı, izleyiciye varoluşsal bir sorgulama ve insanın içsel yolculuğunu deneyimleme fırsatı sunar. Minimalizm, sadece görsel bir estetik tercih olmakla kalmaz, aynı zamanda filmdeki felsefi temalarla güçlü bir şekilde örtüşerek, her sahnede anlam yoğunluğu yaratır. Kiarostami'nin sade anlatım tarzı, karakterlerin içsel dünyasını ve insan ilişkilerini daha derin bir düzeyde ele alır. Filmdeki minimalizm, yaşamın değeri, ölümün cazibesi ve insanın bu iki uç arasındaki varoluşsal gerilim üzerine güçlü bir etki yaratır.

Karakterlerin diyalogları, özellikle Bedii'nin yolcularla yaptığı konuşmalar, ölüm kararı ile yaşam arasındaki gerilimi yansıtır. Bedii'nin içsel yolculuğu, fiziksel bir yolculuktan çok daha fazlasını ifade eder; bu yolculuk, insanın yaşamın anlamını arayışını simgeler. Kiarostami, minimalizm ile sadece görsel bir sadeleştirme yapmaz, aynı zamanda yaşam ve ölüm arasındaki ilişkiyi sorgulayan felsefi bir zemin oluşturur.

Filmdeki açık uçlu anlatım, izleyiciyi kesin bir çözüm yerine düşünmeye sevk eder, böylece her izleyici kendi yaşamı ve ölümle yüzleşmesi üzerine kendi anlamını bulur. Bu açıdan film, izleyiciye yalnızca bir hikâye sunmakla kalmaz, aynı zamanda bir felsefi deneyim de yaşatır. Minimalizm, Kiarostami'nin filmindeki temaları daha da derinleştirir, yaşamın anlamını ve insanın varoluşsal sorgulamalarını ön plana çıkarır.

Extended Abstract

Minimalism is one of the most defining features of Iranian cinema, emerging as a result of both the socio-cultural context of Iran and the creative strategies employed by directors working under limited production conditions. This approach has been most notably reflected in the works of filmmakers such as Abbas Kiarostami, Jafar Panahi, and Asghar Farhadi. These directors use minimalism not just as an aesthetic choice, but also as a tool for conveying profound themes through simple narratives that encourage deeper reflection and engagement from the audience.

Iranian minimalist cinema often focuses on the simplicity of everyday life, seeking to capture the essence of human experiences through understated plots. By avoiding overly complex narratives, these films explore emotional and existential questions, examining themes like life, death, and human relationships. A prime example is Kiarostami's *Taste of Cherry* (1997), a film about a man named Mr. Badii who is on a quest to find someone to bury him after he takes his

own life. Through this simple yet powerful narrative, the film raises profound questions about mortality, the meaning of existence, and the isolation that comes with personal despair.

One of the key features of Iranian minimalist cinema is its ability to create an intimate atmosphere using limited characters and settings. These films often rely on natural landscapes, the use of non-professional actors, and sparse dialogue to convey meaning. The simplicity of the settings and the reliance on real locations help to ground the films in realism, making them feel authentic and relatable. The use of non-professional actors also adds a sense of rawness to the films, as they perform in a manner that is closer to real life than the polished performances often seen in mainstream cinema.

In minimalist films, silence is an important narrative tool. The lack of dialogue in certain scenes, or the sparse conversations that do occur, are laden with subtext, inviting the audience to engage in deeper thought. The silences between characters or the absence of a spoken word becomes a powerful way to express the emotional weight and psychological tension that the characters are experiencing. This can be seen in *Taste of Cherry*, where the silence in many scenes reflects Badii's internal struggles and contemplations.

Films like *Taste of Cherry* and Mohsen Makhmalbaf's *The Silence* (1998) exemplify how minimalist cinema can address existential questions while also reflecting on the social and political constraints of their time. While these films might appear simple on the surface, they are rich in meaning, addressing complex issues such as identity, the search for meaning, and human relationships. Kiarostami's approach to filmmaking, with its emphasis on naturalism and restraint, allows the films to explore these deep themes without resorting to heavy-handed symbolism or overly dramatic storytelling.

Abbas Kiarostami stands as one of the most prominent representatives of minimalist cinema. His work in *Taste of Cherry* is a prime example of how simplicity can be used to explore universal themes. Through simple, everyday stories, Kiarostami touches on deep emotional and philosophical inquiries. The use of visual simplicity, natural light, and wide shots enables the audience to focus on the psychological states of the characters rather than external events or extravagant plot twists. The natural landscapes that appear in his films are more than just backdrops; they serve as metaphors for the emotional and existential journeys of the characters.

In *Taste of Cherry*, the journey Badii embarks upon carries both physical and metaphorical significance. His quest to find someone to bury him after his death becomes a means of exploring themes of loneliness, despair, and the search for meaning. Throughout his journey, Badii encounters various characters who each represent different cultural, moral, and religious perspectives on life and death. These interactions serve as a way for the film to engage with diverse views on existence, creating a space for deep reflection on the value of life and the moral implications of suicide.

The minimalist aesthetic in *Taste of Cherry* is crafted through limited settings, sparse dialogue, and the use of natural landscapes. The silence that permeates many scenes invites the audience to reflect on the emotional depth of the characters' experiences. Long takes and natural lighting enhance the meditative quality of the film, allowing the viewer to become immersed in Badii's internal journey. The minimalist style not only serves to reflect the character's psychological state but also reinforces the film's exploration of existential themes.

As Badii encounters characters with differing views, his search becomes more than just a practical task; it is an exploration of various moral, religious, and cultural perspectives. For instance, his interactions with a Kurdish soldier, an Afghan cleric, and a Turkish taxidermist each bring forth different perspectives on life and death, offering nuanced insights into the nature of existence. These characters do not simply act as plot devices but as essential components of Badii's journey, challenging his ideas about life and giving the audience a richer understanding of the film's themes.

Iranian minimalist cinema, particularly through the lens of Kiarostami's *Taste of Cherry*, demonstrates how simplicity can conceal profound human emotions and complex themes. The minimalist approach allows these films to delve deep into the psychological and emotional landscapes of their characters, presenting existential questions in a way that feels authentic and grounded in the reality of human experience. The film becomes not just a story about one man's search for death, but a broader meditation on life, loneliness, and the struggle to find meaning in a world that often seems indifferent.

In conclusion, *Taste of Cherry* serves as a striking example of Iranian minimalist cinema's ability to address existential themes through a simple narrative. By using minimalist aesthetics, Kiarostami has created a film that explores the complexities of life, death, and human relationships with profound subtlety. His work continues to inspire filmmakers around the

world, redefining cinema as both a visual and philosophical medium capable of exploring the deepest aspects of the human condition. Through its simplicity, Taste of Cherry invites the audience to embark on a reflective journey, challenging them to consider their own views on life, death, and the search for meaning.

Kaynakça

- Alıcı, B. (2014). Yeni İran Sineması'nda Çocuk. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*.
- Arargüç, M. F. (2016). Sanattan Edebiyata Minimalizm Ve Edebi Bir Uygulama: Ann Beattie'nin The Rabbit Hole As Likely. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*.
- Bilginoğlu, E. (2023). İşyerinde Minimalizm:Azçoktur Felsefesini İşyerinde Uygulamak. *Nişantaşı Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*.
- Dabaşı, H. (2013). *İran Sneması Geçmişİ, Bugünü ve Geleceği*. (B. A.-B. Kovulmaz, Çev.) İstanbul: Agora Kitaplığı.
- Erol, A. Y. (2023). İran Sinemsında Minimalizm Örneği. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*.
- Gülçür, A. S. (2016). Sinemada Analitik Minimalizm Örneği:Gece. *Intermedia International E-journal*.
- Karaca, G. (2021). Soyut Ama Nesnel Sanat:Minimalizm. *Sanat ve Tasarım Dergisi*.
- Karahan, Ç. İ. (2015). Sanatta Çağdaş Bir Dönüşüm Noktası:Minimal Sanat. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*.
- Kovacs, A. B. (2010). *Modernizmi Seyretmek Avrupa Sanat Sineması 1950-1980*. (E. Yılmaz, Çev.) Ankara: DeKi Basım Yayım.
- Özcan, O. (2018). Minimalizm ve "Sil Gözyaşlarını Artık Hiçbir Şey Eskisi Gibi Olmayacak" adlı Oyunda Minimalizmin İzdüşümleri. *Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi*.
- Özdoğru, P. (2004). *Minimalizm ve Sinema*. Ankara: Es Yayınları .
- Pelin, Ö. (2004). *Minimalizm ve Sinema*. İstanbul: Es Yayınları.
- Sivas, Â. (2013). Sinemada Minimalizm: Yankesici Üzerine Bir Değerlendirme. *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi*.
- Sözen, M. (2009). Minimal Sinema Anlatısı ve Bunun Türk Sinemasındaki İzdüşümleri. *Akdeniz Sanat Dergisi*.

TİRAD Tirebolu İletişim Fakültesi Akademik Dergisi

Sözen, M. (2012). İran Yeni Dalga Sinemasında Varoluşsal Temalar ve Yönelimler. *Selçuk İletişim Dergisi*.

Şen, E. U. (2020). Fotoğrafta Bir Sanat Akımı Olarak Minimalizm. *Sanat ve İnsan Dergisi*.

Şimşek, A. Y. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Tapper, R. (2007). *Yeni İran Sineması: Siyaset, Temsil ve Kimlik*. (K. Sansözen, Çev.) İstanbul: Kapı Yayınları.